

Школска 2013/2014. година

Окружно (градско) такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада

II разред

Шифра: _____

1.	<p>Пажљиво прочитај следеће исказе. Поред тачних заокружи Т, а поред нетачних Н.</p> <p>а) На развој реализма као књижевног правца у српској књижевности умногоме су утицале политичке и друштвене прилике. Т Н</p> <p>б) На представнике реализма у српској књижевности највише је утицала немачка књижевност. Т Н</p> <p>в) Попут романтизма у српској књижевности, и реализам је доба доминације поезије над прозом. Т Н</p> <p>г) У развоју реализма у српској књижевности роман доминира над приповетком. Т Н</p>								
2.	<p>Пажљиво прочитај наведени одломак и подвучи део који му не припада.</p> <p>„(...) Онај који није живео у свету затворених очију, кога је болела туђа бóља, кога је радовала туђа радост, кога се тицала туђа срећа и несрећа, који је био кадар да осећа све што осећа његов брат – ближњи, једном речи – прави песник, могао је да изучи овај сложени процес што га ми зовемо људским или народним животом. Држећи се овог тачног сликања, писац би могао постати сликар људских типова, с мање или више истинитости, с више или мање успеха, истрајан или одважан, могао би постати приповедач драма унутрашњег живота, археолог друштвеног покућанства, набрајач занимања, бележник добра и зла; (...). Ти даровити људи, образовани савременом науком, створише савремени друштвени роман – епос XIX века, као што га назваше критичари реалисте. (...)”</p> <p>а) Из којег дела је наведени одломак? _____</p> <p>б) Ко је аутор дела из којег је наведен одломак? _____ (пуно име и презиме аутора)</p> <p>в) Из којег дела је подвучени део? _____</p> <p>г) Наведи аутора тог дела. _____ (пуно име и презиме аутора)</p>								
3.	<p>Пажљиво прочитај следеће строфе и на линији испод сваке од њих напиши назив риме која је у тој строфи заступљена.</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">СТРОФА 1</th> <th style="width: 50%;">СТРОФА 2</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>„Боже силни с висока жилишта, саслушај нам нашу жељу стару, боже свети, не дај ником ништа да што више остане Владару.”</td> <td>„Дај Му с неба најсветије даре, полиције, шпицле и жандаре, ако неће да душмана свали, бар на своме нек срце истражи.”</td> </tr> <tr> <td>_____</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>(назив риме)</td> <td>(назив риме)</td> </tr> </tbody> </table>	СТРОФА 1	СТРОФА 2	„Боже силни с висока жилишта, саслушај нам нашу жељу стару, боже свети, не дај ником ништа да што више остане Владару.”	„Дај Му с неба најсветије даре, полиције, шпицле и жандаре, ако неће да душмана свали, бар на своме нек срце истражи.”	_____	_____	(назив риме)	(назив риме)
СТРОФА 1	СТРОФА 2								
„Боже силни с висока жилишта, саслушај нам нашу жељу стару, боже свети, не дај ником ништа да што више остане Владару.”	„Дај Му с неба најсветије даре, полиције, шпицле и жандаре, ако неће да душмана свали, бар на своме нек срце истражи.”								
_____	_____								
(назив риме)	(назив риме)								
4.	<p>Допуни исказ тако да буде тачан.</p> <p>Стих од шест метричких јединица којим је испевана „Илијада” назива се _____.</p>								

5.	<p>Заокружи слова испред шест стилских фигура које препознајеш у наведеним стиховима.</p> <p>„Збогом, житку, мој прелепи санче, Збогом, зоро, збогом, бели данче, Збогом, свете, некадањи рају, Ја сад морам другом ићи крају.”</p> <p>а) апострофа, б) епифора, в) иронија, г) антоним, д) метафора, њ) асиндет, е) компарација, ж) анафора, з) асонанца, и) алитерација.</p>																								
6.	<p>У поље поред књижевнотеоријског термина упиши број под којим се налази његов најприближнији књижевнотеоријски синоним. Два књижевнотеоријска синонима су вишак.</p> <table border="1" data-bbox="347 745 1257 952"> <tr> <td>1.</td> <td>нарација</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>дескрипција</td> <td>антитеза</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>поређење</td> <td>опис</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>карактеризација</td> <td>компарација</td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>контраст</td> <td>метрика</td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>версификација</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	1.	нарација			2.	дескрипција	антитеза		3.	поређење	опис		4.	карактеризација	компарација		5.	контраст	метрика		6.	версификација		
1.	нарација																								
2.	дескрипција	антитеза																							
3.	поређење	опис																							
4.	карактеризација	компарација																							
5.	контраст	метрика																							
6.	версификација																								
7.	<p>Заокружи слова испред три појма која одређују дело Стевана Сремца „Зона Замфирова”.</p> <p>а) анегдота б) романтизам в) епизодичност г) хумористичност д) трагичност њ) драмско дело</p>																								
8.	<p>У поље поред елемената драмске композиције упиши бројеве од 1 до 5 тако да добијеш тачан редослед њиховог појављивања у класичном типу драме.</p> <p>заплет __, перипетија __, кулминација __, расплет __, експозиција __.</p>																								
9.	<p>У поље поред наведене дефиниције појма, унеси број 1 уколико се дефиниција односи на појам фабуле, или број 2 уколико се дефиниција односи на појам сижеа. Једна наведена дефиниција је вишак. У поље поред дефиниције која је вишак јер се не односи ни на појам фабуле, ни на појам сижеа, унеси број 3.</p> <table border="1" data-bbox="252 1424 1453 1630"> <tr> <td>Представља скуп догађаја који су се одиграли у неком временском периоду. Означава све догађаје у делу, односно оно што се приповеда.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Односи се на систем поступупака који оправдава увођење неког мотива или читаве групе мотива у дело.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Представља начин на који су догађаји приказани у некој причи. Односи се на уметнички распоред догађаја у делу.</td> <td></td> </tr> </table>	Представља скуп догађаја који су се одиграли у неком временском периоду. Означава све догађаје у делу, односно оно што се приповеда.		Односи се на систем поступупака који оправдава увођење неког мотива или читаве групе мотива у дело.		Представља начин на који су догађаји приказани у некој причи. Односи се на уметнички распоред догађаја у делу.																			
Представља скуп догађаја који су се одиграли у неком временском периоду. Означава све догађаје у делу, односно оно што се приповеда.																									
Односи се на систем поступупака који оправдава увођење неког мотива или читаве групе мотива у дело.																									
Представља начин на који су догађаји приказани у некој причи. Односи се на уметнички распоред догађаја у делу.																									
10.	<p>На основу понуђеног описа препознај о ком се књижевном делу епохе реализма у њему говори, па назив тог дела напиши на линији.</p> <p>'Сликајући распад једне богате трговачке породице, писац приказује пропадање српског грађанског друштва у Угарској. Сукоб генерација оличавају очеви, као чувари породичног угледа и иметка, и синови, као нерадници, слабићи, помодари, без воље, без осећаја за реалан живот. Тако се остварује својеврсна хроника економског и моралног пада једне породице.'</p> <p>_____</p> <p>(назив књижевног дела)</p>																								

11.	<p>Допуни исказ тако да буде тачан.</p> <p>Најмања фабуларно-тематска јединица у развоју драмске радње која се не може делити на мање јединице назива се _____.</p>							
12.	<p>На линији испод сваког наведеног питања напиши одговор на њега.</p> <p>а) Како се звао писац који је у српску књижевност увео алегоријско-сатиричну приповетку као нову врсту приповетке?</p> <p>_____</p> <p>(пуно име и презиме писца)</p> <p>б) Како се звао писац који се сматра зачетником психолошке приповетке у српској реалистичкој књижевности?</p> <p>_____</p> <p>(пуно име и презиме писца)</p>							
13.	<p>Да ли је постојала могућност да се сретну, односно да ли су били савременици аутори чија су имена дата у паровима? Напиши ДА или НЕ на линијама поред наведених личности:</p> <p>а) Виктор Иго и Светозар Марковић _____</p> <p>б) Николај Васиљевич Гогољ и Бранислав Нушић _____</p> <p>в) Оноре де Балзак и Стеван Сремац _____</p>							
14.	<p>Пажљиво прочитај следећи одломак па заокружи слово испред оног низа одредница које се односе на њега.</p> <p>„Имала очи као кадифа, косу као свила, усне као мерцан, зубе као бисер, струк као филцан, а све је било оно право „злато материно”.”</p> <p>а) компарација, физички портрет, метафора, асиндет б) компарација, психолошки портрет, епитет, полисиндет в) компарација, екстеријер, алегорија, градација</p>							
15.	<p>У поље поред описа књижевног јунака упиши његово име.</p> <table border="1" data-bbox="236 1451 1481 1883"> <thead> <tr> <th data-bbox="236 1451 1107 1487">ОПИС КЊИЖЕВНОГ ЈУНАКА</th> <th data-bbox="1107 1451 1481 1487">КЊИЖЕВНИ ЈУНАК</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="236 1487 1107 1653"> а) „Дакле, фалила је њему мушка црта што се никад оженити не може. Иде за женидбом, а не може. Остаће женидбе Танталус, женске ваздан око њега, али кад хоће да прихвати, свака измакне.” </td> <td data-bbox="1107 1487 1481 1653"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="236 1653 1107 1883"> б) „Ако је у почетку и намеравао да се сав преда раду, схвативши ускоро неопходну потребу да створи себи везе у отменом друштву, запазио је колико утицај имају жене у друштвеном животу, и одједном се одлучио да уђе у то друштво, како би у њему стекао заштитнице (...).” </td> <td data-bbox="1107 1653 1481 1883"></td> </tr> </tbody> </table>	ОПИС КЊИЖЕВНОГ ЈУНАКА	КЊИЖЕВНИ ЈУНАК	а) „Дакле, фалила је њему мушка црта што се никад оженити не може. Иде за женидбом, а не може. Остаће женидбе Танталус, женске ваздан око њега, али кад хоће да прихвати, свака измакне.”		б) „Ако је у почетку и намеравао да се сав преда раду, схвативши ускоро неопходну потребу да створи себи везе у отменом друштву, запазио је колико утицај имају жене у друштвеном животу, и одједном се одлучио да уђе у то друштво, како би у њему стекао заштитнице (...).”		
ОПИС КЊИЖЕВНОГ ЈУНАКА	КЊИЖЕВНИ ЈУНАК							
а) „Дакле, фалила је њему мушка црта што се никад оженити не може. Иде за женидбом, а не може. Остаће женидбе Танталус, женске ваздан око њега, али кад хоће да прихвати, свака измакне.”								
б) „Ако је у почетку и намеравао да се сав преда раду, схвативши ускоро неопходну потребу да створи себи везе у отменом друштву, запазио је колико утицај имају жене у друштвеном животу, и одједном се одлучио да уђе у то друштво, како би у њему стекао заштитнице (...).”								

Школска 2013/2014. година
Окружно (градско) такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада

II разред

РЕШЕЊА

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање
1.	а) Т б) Н в) Н г) Н	Уколико је тачан један одговор, ученик не добија бод. Уколико су тачна два одговора, ученик не добија бод. Уколико су тачна три одговора, ученик не добија бод. Уколико су тачна четири одговора, ученик добија 1 бод.
2.	<p>„(...) Онај који није живео у свету затворених очију, кога је болела туђа бoља, кога је радовала туђа радост, кога се тицала туђа срећа и несрећа, који је био кадар да осећа све што осећа његов брат – ближњи, једном речи – прави песник, могао је да изучи овај сложени процес што га ми зовемо људским или народним животом. <u>Држећи се овог тачног сликања, писац би могао постати сликар људских типова, с мање или више истинитости, с више или мање успеха, истрајан или одважан, могао би постати приповедач драма унутрашњег живота, археолог друштвеног покућанства, набрајач занимања, бележник добра и зла: (...). Ти даровити људи, образовани сувременом науком, створише сувремени друштвени роман – епос XIX века, као што га назваше критичари реалисте. (...)</u>”</p> <p>а) „Певање и мишљење” (признаје се и „Певање и мишљење (једна панорама из наше лепе књижевности)”)</p> <p>б) Светозар Марковић НАПОМЕНА: признаје се само пуно име и презиме аутора;</p> <p>в) „Предговор „Људској комедији” (не признаје се одговор „Људска комедија” због програмског статуса који овај предговор има)</p> <p>г) Оноре де Балзак НАПОМЕНА: признаје се само пуно име и презиме аутора</p>	<p>Уколико је тачан један одговор, ученик не добија бод. Уколико су тачна два одговора, ученик не добија бод. Уколико су тачна три одговора, ученик добија 1 бод. Уколико су тачна четири одговора, ученик добија 1 бод. Уколико је тачно пет одговора, ученик добија 1 бод.</p> <p>НАПОМЕНА: Као тачан одговор у вези са подвлачењем дела који не припада одломку, признаје се само ово што је дато у кључу. Све друге варијанте подвлачења се не признају као тачне.</p>

3.	строфа 1 – назив риме: укрштена (признаје се и одговор унакрсна; наизменична; женска; нечиста) строфа 2 – назив риме: парна (признаје се и одговор паралелна; женска; нечиста)	1 бод								
4.	хексаметар	1 бод								
5.	а) апострофа д) метафора ђ) асиндет ж) анафора з) асонанца и) алитерација	Уколико је тачан један одговор, ученик не добија бод. Уколико су тачна два, три и четири одговора, ученик не добија бод. Уколико је тачно пет и шест одговора, ученик добија 1 бод. Уколико ученик заокружи више слова од тражених шест, одговор му се не признаје.								
6.	<table border="1"> <tr> <td>антитеза</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>опис</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>компарација</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>метрика</td> <td>6</td> </tr> </table>	антитеза	5	опис	2	компарација	3	метрика	6	Уколико је тачан један одговор, ученик не добија бод. Уколико су тачна два одговора, ученик не добија бод. Уколико су тачна три одговора, ученик добија 1 бод. Уколико су тачна четири одговора, ученик добија 1 бод.
антитеза	5									
опис	2									
компарација	3									
метрика	6									
7.	а) анегдота в) епизодичност г) хумористичност	1 бод								
8.	запет 2 перипетија 4 кулминација 3 распет 5 експозиција 1	1 бод								

9.	Представља скуп догађаја који су се одиграли у неком временском периоду. Означава све догађаје у делу, односно оно што се приповеда.	1	1 бод
	Односи се на систем поступака који оправдава увођење неког мотива или читаве групе мотива у дело.	3	
	Представља начин на који су догађаји приказани у некој причи. Односи се на распоред догађаја у делу.	2	
10.	„Вечити младожења”		1 бод
11.	сцена (признаје се и појава, призор, слика)		1 бод
12.	а) Радоје Домановић б) Лаза Лазаревић		1 бод (признаје се само пуно име и презиме писца)
13.	а) ДА б) НЕ в) НЕ		Уколико је тачан један одговор, ученик не добија бод. Уколико су тачна два одговора, ученик добија 1 бод. Уколико су тачна три одговора, ученик добија 1 бод.
14.	а) компарација, физички портрет, метафора, асиндет		1 бод (уколико ученик заокружи два слова испред понуђених одговора, одговор му се не признаје)
15.	а) „Дакле, фалила је њему мушка црта што се никад оженити не може. Иде за женидбом, а не може. Остаће женидбе Танталус, женске ваздан око њега, али кад хоће да прихвати, свака измакне.” ШАМИКА; ШАМИКА КИРИЋ; КИРИЋ ШАМИКА		1 бод
	б) „Ако је у почетку и намеравао да се сав преда раду, схвативши ускоро неопходну потребу да створи себи везе у отменом друштву, запазио је колико утицај имају жене у друштвеном животу, и одједном се одлучио да уђе у то друштво, како би у њему стекао заштитнице (...).” РАСТИЊАК; ЕЖЕН; ЕЖЕН ДЕ		

	РАСТИЊАК;	
16.	гротеска	1 бод
17.	прототип	1 бод
18.	б) интроспекција д) приповедање у првом лицу	1 бод
19.	„Ревизор”	1 бод
20.	а) Т б) Н в) Т г) Т	Уколико је тачан један одговор, ученик не добија бод. Уколико су тачна два одговора, ученик не добија бод. Уколико су тачна три одговора, ученик добија 1 бод. Уколико су тачна четири одговора, ученик добија 1 бод.